Jei jausmų nemoku išreikšti kitaip – rašau

Laima Apanavičienė

,,Kai negaliu visko išreikšti kitaip, rašau. Ir niekada nerašau vien tam, kad rašyčiau”, – taip apie save pasakojo Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenanti poetė Sandra Avižienytė Čiurlionio galerijos Čikagoje direktorei Laimai Apanavičienei, kuri nusprendė pristatyti S. Avižienytę ir jos kūrybą Vilniuje.

Lietuvos Martyno Mažvydo bibliotekos Konferencijų salėje V aukšte (Gedimino pr. 51, Vilnius) birželio 22 d. 18 val. vyko susitikimas su jauna poete iš JAV Sandra Avižienyte. Trijų poezijos knygų autorė savo poeziją pirmą kartą pristatė vilniečiams ir miesto svečiams.

Sandra Avižienytė. Asmeninio archyvo nuotr.

Miesto vaikas, visas vaikystės vasaras iki 16 metų praleidęs kaime, vaikščiojęs basomis po pievas ir per akmenis, išbraidęs miško upelius ir rugių laukus, jodinėjęs arkliais, trykštantis optimizmu ir energija, niekada nestokojantis ir neieškantis žodžio, vieną rudens dieną grįžo į miestą ir nesuprato, kas atsitiko – prarado dievo duotą dovaną kalbėti. Miesto vaikas, susitikęs kitą, galbūt tokį pat miesto vaiką, nebemokėjo, o gal ir negalėjo, savo jausmų ir norų išreikšti garsiai, nes bijojo. Bijojo pats savęs. Tada pradėjo rašyti. Taip gimė pirmosios eilės. Netikėtai ir nepastebimai. ,,Taip susipažinau su poezija pati apie ją negalvodama. Ir iki šios dienos, jau beveik 20 metų, jei jausmų nemoku išreikšti KITAIP, – rašau.“

Taip prasidėjo jaunos poetės kelias į kūrybą, kurios ketvirtoji knyga jau spaustuvėje. Poetei rašymas ir knygų leidimas, kaip ji pati yra sakiusi viename interviu, – ,,didelis, sudėtingas ir ilgas darbas, kuris primena bėgimą su kliūtimis“. Naujos knygos pasirodymas – tarsi finišo tiesioji. Na, o pasiekus finišą, vėl laukia darbas.

Poetė sako, kad eilėraščiai gimsta iš meilės: „Meilė yra gudri, ji niekada nevaikšto viena. Meilė ateidama atsiveda džiaugsmą ir liūdesį, nerimą ir užuojautą, kantrybę ir nekantrumą. Atsiveda ir skausmą, kančią, tikėjimą, viltį… Meilė yra dosni ir maloninga. Kartu meilei netrūksta ir žiaurumo, būna, kad ji ima

ir apkartina kieno nors gyvenimą. Tada atsiranda kartėlis… Todėl meilė niekada nesibaigia. Ji visur, su visais ir visada, norime mes to ar ne.“

Poetė neslepia, kad jos kūryboje daug autobiografinių dalykų. jos knygos – tai tam tikras jos pačios gyvenimo tarpsnis: ,,Net nesiruošiu slėpti, kad labai didelė dalis jose – autobiografinė“.

,,Kokia yra kūrybos kaina?“ – kartą paklausiau Sandros. ,,Brangi, – atsakė. – Pusė mano gyvenimo palikta popieriuje: dienoraščiuose, eilėse. Niekada niekas iš tikrųjų kito žmogaus nepažįsta. Net ir tas žmogus, su kuriuo gyveni ir daliniesi savo kasdienybe.“

Vyganto Kazlausko dainų pagal S. Avižienytės eiles kompaktinė plokštelė ,,Neišsiųsti laiškai“ ir Sandros knyga ,,Kai akyse suspindi ilgesys…“

Knygos iliustratorės Jurgitos Maslauskaitės knygos iliustracijų parodėlė

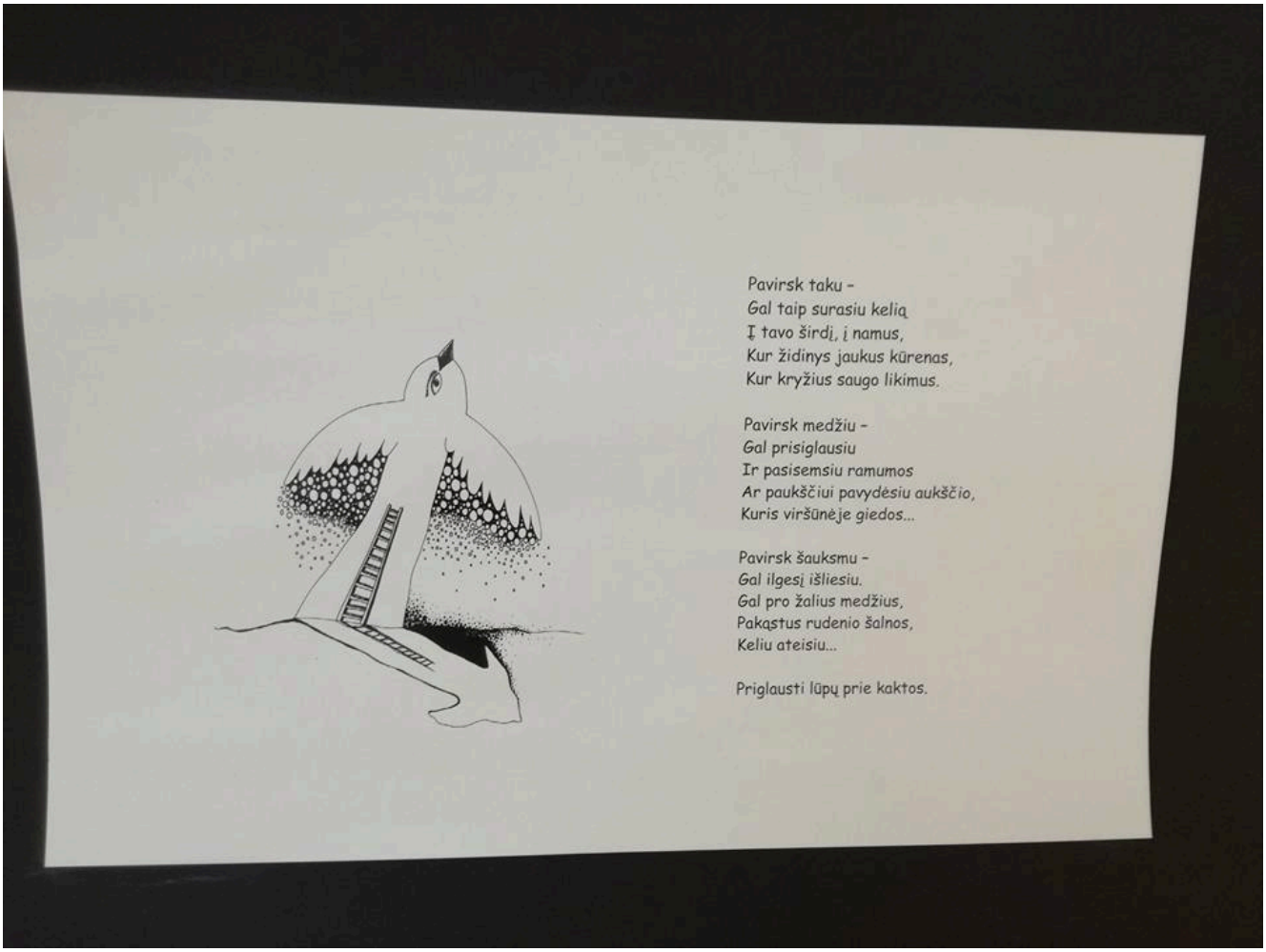

Į klausimą, ar anglakalbė aplinka netrukdo kurti lietuviškai, ji atsakė: ,,Draugai ir giminės stebisi, kaip tiek metų gyvendama JAV nepraradau savo tarmės ir nesuamerikonėjau. Tik pastaruosius 3 metus gyvenu Čikagoje, kur sutinku daug lietuvių. Prieš tai teko gyventi Kalifornijoje, Merilande, Floridoje, kur lietuvius sutikdavau daug rečiau. Lietuviškai kalbėdavau tik su tėvais telefonu ir su seserimis. Baltimorės universitete studijavau istoriją. Daug skaičiau, darbus rašiau tik anglų kalba. Darbe, net ir namuose, kalbėdavau angliškai, nes neturėjau kito pasirinkimo. Net ir sapnuoti buvau pradėjusi angliškai, kas pradėjo bauginti.

Sandros Avižienytės knygos pristatymas Lemonte, IL. Iš kairės: Vygantas Kazlauskas, Sandra Avižienytė, Rimas Pažemeckas ir Tomas Varnagiris. Sandros Avižienytės asm. archyvo nuotr.

Sandra Avižienytė su vertėja į prancūzų kalbą Karolina Masiulis-Paliuliene

Esu nemažai eilėraščių parašiusi ir anglų kalba. Jie kitokie nei lietuviški. Lietuvoje studijavau teisę, JAV – istoriją, o štai literatūros nesu studijavusi anglų kalba tiek, kiek norėjau, todėl rašau savo gimtąja kalba. Angliškai kurti ne visada drįstu.“

Gal todėl, kad eilės rašytos iš meilės, o gal todėl, kad jose daug autobiografinių dalykų, šiandien daugelis jų yra virtę dainomis. Dainas yra sukūrę bardai Kazimieras Jakutis ir Vygantas Kazlauskas, dainininkas Arvydas Vilčinskas, čikagiečiai Rimas Pažemeckas ir Ričardas Sokas.

Vakaro metu skambėjo dainos pagal Sandros eiles. Jas lietuvių ir prancūzų kalbomis atliko Vygantas Kazlauskas, o jam talkino Tomas Varnagiris ir Tadas Motiečius.

Renginyje dalyvavo PLB pirmininkė Dalia Henke

ir Alytaus miesto meras Vytautas Grigaravičius

Apie autorės tekstus kalbėjo Prancūzijos garbės legiono ordino ir ordino kavalieriaus vardo laureatė Karolina Masiulytė-Paliulis, kuri yra Sandros eilių vertėja į prancūzų kalbą. Renginyje dalyvavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Dalia Henke ir Alytaus miesto meras Vytautas Grigaravičius. Vakarą vedė Laima Apanavičienė.

Aušros Avižienytės-Grigaravičienės nuotraukos

pasauliolietuvis.lt

Mielai pasidalysime svetainėje ir žurnale skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.

SPAUDOS, RADIJO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS